

ІЗБІР

КОМ

НЕЗАЛЕЖНА ГАЗЕТА ВИБОРЦІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

№11-12
(104-105)

листопад-грудень 2018

Атестація місцевих депутатів: А чи знаєте ви де приймальня вашого депутата?

стор.3 >>

З Новим роком та Різдвам Христовим!

Міцного здоров'я, злагоди, миру Вам у новому році!

Нехай прийдешній рік, котрий пройде під знаком непростих виборів, подарує нам усім мудрість, виваженість, а політикам - відповідальність і добротесність.

Також у номері:

**БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА
МОЖЛИВА ЛИШЕ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ**

стор.5 >>

Мешканці сказали, куди спрямувати їхні податки: понад 3400 громадян подали пропозиції до бюджетів громад-партнерок програми DOBRE

стор.8 >>

Проміжні результати атестації діяльності депутатів Одеської міської ради

АВТОР: Прес-служба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Громадська кампанія з атестації депутатів Одеської міської ради триває третій рік. Персональна оцінка роботи депутата дозволяє оцінити, наскільки народні обранці дотримуються вимог закону щодо своєї діяльності та підвищити рівень довіри до депутатського корпусу у виборців.

У проміжних результатах атестації депутатів Одеської міської ради визначено рівень інформування про себе та організації роботи з прийому виборців.

Джерелом інформації про біографічні відомості депутатів та їх громадські приймальні став новий депутатський портал «Твій депутат Одеської міської ради».

Біографічні відомості про депутатів

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» депутат зобов'язаний оприлюднити повну інформацію про себе – біографію, інформацію про освіту, досвід роботи, місце роботи, сімейний стан та партійну приналежність, а також фотокартку.

Незважаючи на це, лише 58 із 64 депутатів Одеської міської ради надали інформацію про себе для оприлюднення на порталі. З тих, хто оприлюднив інформацію, тільки 37 депутатів надали її в повному обсязі. Варто зауважити, що у порівнянні з минулим роком, коли інформація оприлюднювалася виключно на офіційному сайті міської ради, кількість депутатів, що розмістили повні біографії на депутатському порталі, збільшилася на 5.

Проте, якщо уважно про-

читати оприлюднені відомості, виявиться, що 27 депутатів надали неповну інформацію про себе. Найбільше обранці приховують відомості про актуальне місце роботи (13 депутатів), партійну приналежність (8 депутатів) та сімейний стан (7 депутатів).

На третьому році повноважень ради залишилося 6 депутатів, які не вважають за потрібне розголошувати будь-які дані про себе.

Найбільша кількість приховуючих інформацію депутатів в складі провладної фракції «Довіряй ділам». На персональних сторінках Олександра Матвєєва, Андрія Терновського та Василя Шкрябай відсутні біографічні відомості, а у останнього і фотокартка.

Друге місце по збереженню таємниці про депутатів посіла фракція «Опозиційний блок». Вячеслав Беженар і Василь Ієремія оприлюднили лише свої фотокартки.

Олексій Кісловський з фракції «Українська морська партія Сергія Ківалова» також надав для оприлюднення тільки фотокартку.

Депутат **Олександр Захаров** з фракції «Об'єднання «Самопоміч» набув повноважень лише наприкінці 2017 року, однак інформацію про себе він оприлюднив, проте, без фотокартки.

Здійснення прийому

Переважна більшість депутатів (62) надали для оприлюднення на депутатському порталі інформацію про час, місце проведення прийому виборців та контактні відомості громадських приймалень. Тільки 59 з них вказали повну інформацію про здійснення прийому виборців.

З шести до трьох зменшилася кількість депутатів, які вказали неповні відомості про прийом виборців. Так, у **Олега Звягіна** («БПП «Солідарність») та **Олександра Матвєєва** («Довіряй ділам») не зазначено контактні відомості, у **Василі Шкрябай** («Довіряй ділам») не оприлюднена інформація про графік прийому виборців та контактний телефон.

Взагалі не оприлюднена інформація про час, місце проведення прийому виборців та контактні відомості у двох депутатів: **Володимира Кіреєва** («Довіряй ділам») та **Олексія Кіслового** («УМП Сергія Ківалова»).

Особисто здійснюють прийом виборців 59 депутатів.

Не вдалося підтвердити здійснення особистого прийому виборців **Олександром Александрочкіним**, **Володимиром Кіреєвим** («Довіряй ділам») та **Олексієм Кіловським**. У порівнянні з минулим роком цей показник зменшився на одного депутата. **Олександр Александрочкін**, який у 2017 році здійснював прийом виборців за місцем своєї роботи у Суворовській районній адміністрації, після звільнення не надав для оприлюднення актуальної інформації про свою депутатську приймальню.

У 2018 році депутати стали активніше зустрічатися з виборцями та проводити регулярний прийом не рідше рази на місяць, як того вимагає закон. Нерегулярно приймають виборців **Олександр Захаров та Василь Шкрябай**. Минулого року таких депутатів було 14-ть.

Прийом виборців 4 і більше разів на місяць проводять 29 депутатів (на 15 більше, ніж у минулому році). Також з 7 до 27-ми збільшилася кількість депутатів, які здійснюють прийом виборців у позаробочий час або у вихідні дні.

Найчастіше виборці звертаються до депутатів з питаннями житлово-комунального господарства (91%), проханнями про надання матеріальної допомоги (86%) та за розв'язанням соціальних проблем (69%). За наданням юридичної консультації на прийомі у депутата звертаються 33% громадян. І тільки 22% громадян під час прийому пропонують свої власні пропозиції щодо вирішення проблем міста/району/мікрорайону/округу.

Як депутати спілкуються з виборцями за допомогою Facebook

Соціальна мережа Facebook все частіше стає каналом активного спілкування депутатів і виборців. Адже через неї можна налагодити не тільки ефективне та миттєве інформування про свою діяльність, але й отримати своєчасний відгук від виборців про нагальні потреби у виборчому окрузі.

Хоча більшість обранців мають особисті профілі у Facebook, лише 31% депутатів Одеської міської ради активно їх використовують: не тільки оприлюднюють інформацію про свою діяльність, але і активно відповідають на дописи користувачів. У порівнянні з

минулим роком кількість таких депутатів збільшилася з 17-ти до 20-ти.

Цікаво, що кількість активних у соцмережі депутатів рівномірно розподілена по всіх фракціях. Так, у фракціях «Довіряй ділам» і «Опозиційний блок» таких депутатів 5, в «БПП «Солідарність» і «Об'єднання «Самопоміч» – по 4 депутати.

Активно використовують Facebook для двостороннього зв'язку з виборцями представник фракції «УМП Сергія Ківалова» **Володимир Корнієнко та Богдан Гіганов**, як позафракційний депутат.

Звітвання

Відповідно Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями.

Цієї норми дотрималися лише 40 депутатів або 63% від загального складу Одеської міської ради.

Станом на кінець лютого 2018 року за другий рік повноважень (2016-2017 рр.) прозвітували 32 депутати. Навесні 2018 року ще 8 обранців оприлюднили свої звіти на депутатському порталі.

Вперше в Одеській міській раді започатковано практику звітування депутатами в розрізі фракцій. Публічні заходи зі звітування за 2017 рік провели фракції «Довіряй ділам» та «УМП Сергія Ківалова». Звіт фракції «УМП Сергія Ківалова» оприлюднено на партійному сайті. Натомість, інформацію про оприлюднення звіту фракції «Довіряй ділам» не вдалося знайти.

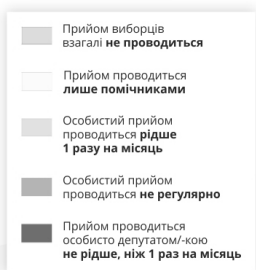
Таким чином, станом на листопад 2018 року не прозвітували персонально про свою діяльність за другий рік повноважень 23 депутати.

В розрізі фракцій ситуація із звітуванням виглядає наступним чином.

Про свою діяльність персонально прозвітували 100% депутатів фракції «Об'єднання «Самопоміч» та «Опозиційний блок».

У фракції «БПП «Солідарність» тільки 64% депутатів оприлюднили свої звіти, у фракції «Довіряй ділам» – 56%. Найменший показник звітування у фракції «УМП Сергія Ківалова» – тільки 33% її членів прозвітували про свою діяльність персонально.

ЗДІЙСНЕННЯ ПРИЙОМУ ВИБОРЦІВ

Докладніше про громадську кампанію «Атестація депутатів місцевих рад», про те як здійснювалось оцінювання в попередні роки та про його результати можна дізнатись:

- На сайті організації <http://cvu.od.ua>
- В розділі «Атестація місцевих депутатів» на інформаційному ресурсі «Ізбірком» <http://izbirkom.org.ua>
- В соціальній мережі Facebook [@attestationLC](https://www.facebook.com/attestationLC)

Громадська кампанія «Атестація депутатів місцевих рад» спрямована на сприяння вирішенню проблеми низького рівня відкритості, прозорості та підвітності виборцям депутатів 23 місцевих рад з 17 областей України. Проект «Атестація депутатів місцевих рад» реалізується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» разом з партнерськими організаціями з 16-ти регіонів України за підтримки Національного фонду демократії (NED). СІУА. У 2016 році апробація методології відбулась в місцевих радах Одеської області за підтримки Міжнародного фонду «Відродження», з 2018-го року за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» відбувається розробка веб-платформи «Місцеві депутати. Атестація».

National Endowment for Democracy

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД ДЕМОКРАТІЇ

Измаильские депутаты не спешат тратить свое время на прием избирателей

АВТОР: Пресс-служба Одесской обласной организации ВГО «Комитет избирателей Украины»

Ежегодный мониторинг работы приемных депутатов и в этом году подтвердил депутатскую несерьезность в работе с избирателями и что лишь часть народных избранников находится в установ-

ленное время на приеме. Для того, чтобы подтвердить или опровергнуть прием, представитель одесского Комитета избирателей наведывался в приемную, как минимум, дважды.

В этом году из 36 депутатов удалось подтвердить прием, которые ведут 10 депутатов: **Иван Гайдай, Лариса Курис, Иван Стоянов, Сергей Лузанов, Игорь Дехтярев, Андрей Ерохин, Наталья Бойко,**

Большинство депутатов Измаильского горсовета Одесской области систематически, из года в год, отказываются проводить приемы своих избирателей, оправдывая это тем, что люди сами не приходят на прием, а соответственно, и тратить время на это нет смысла: мол, кому нужно, тот найдет депутата.

Наталья Кесиора, Анатолий Фуфаев, Игорь Скоробреха. Следует отметить, что это больше, чем за аналогичный период в прошлом году: тогда таких депутатов насчиталось всего четверо.

В этом году не подтвердился прием у большинства депутатов: **Сергея Проданова, Андрея Полякова, Юрия Пономаренко, Ольги Фроловой, Сергея Усова, Андрея Литвина, Виктора Павленко,**

Александра Мирошниченко, Сергея Литинского, Виталия Белова, Александра Иванова, Сергея Лапшина, Виталия Козака, Сергея Кожемякина, Георгия Кинева, Назима Агаева, Алексея Антоненко, Олега Афанасьевского, Алексея Власова, Юрия Галушки, Игоря Ковалева, Снежаны Кравцуненко, Вячеслава Макарова, Сергея Чмыги, Романа Белицкого, Геннадия Кошевого.

Чверть депутатів зі складу Роздільнянської міськради змінили адресу приймальні

АВТОР: Прес-служба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Ведення прийому виборців є одним із основних обов'язків депутатів місцевих рад, обґрунтованих у Законі України про «Статус депутатів місцевих рад». Саме у депутатській приймальні налагоджується взаємозв'язок між обранцем і виборцями, відбувається діалог і окреслюються напрямки роботи депутата.

Алгоритм встановлення ефективного зв'язку простий: облаштувати приймальню, оприлюднити графік прийому — за законом не менше одного разу на місяць, і бути в приймальні в означений час. В рамках моніторингової кампанії «Атестація місцевих депутатів» ми вирішили перевірити, як взаємодіють депутати Роздільнянської міської ради Одеської області із виборцями.

Щодо першого кроку, то облаштувати приймальні допомогли партійні осередки — у Роздільній працюють приймальні Радикальної партії Олега Ляшка, ВО «Батьківщина», «Опозиційного блоку», де

приймають 9 депутатів з 26.

Також депутатам запропонували використовувати приміщення міської ради — секретар міської ради гостинно «поділився» кабінетом, цією можливістю скористалися 9 депутатів. І слід зазначити, що міську раду як місце проведення прийому виборців визначили **Оксана Дмитренко і Михайло Каракулін** (ВО «Батьківщина»), а також **Василь Писаренко** (Радикальна партія Олега Ляшка) — депутати, які представляють у міськраді політичні сили з власними приймальнями у Роздільній. Іще 8 депутатів приймають виборців на робочому місці: всі депутати від «БПП «Солідар-

ність» — службовець **Гусейн Алієв**, керівник міського комунального підприємства «Роздільнаводоканал» **Геннадій Кінаш**, працівник апарату міськради **Олександр Соловйов**, підприємець **Олександр Панкратов** і працівник апарату райради **Олена Тегляєва**, лікар **Григорій Свадковський** (Аграрна партія), майстер виробництва **Олександр Букреєв** («Наш край»), працівник районного військкомату **Андрій Тегляєв** (Радикальна партія Олега Ляшка).

В порівнянні з минулим роком 25% депутатів внесли зміни щодо своїх приймалень: у партійну приймальню із приміщення міської ради пе-

рейшов **Вадим Ковальський** (Радикальна партія Олега Ляшка), а **Михайло Каракулін** із партійної приймальні перейшов до міськради, **Олександр Букреєв і Олена Тегляєва** тепер приймають виборців за місцем роботи, а минулого року вели прийом у міськраді. І є позитивний момент: двоє депутатів, які минулого року не вели прийом виборців і навіть не оприлюднювали свої контакти і адресу приймалень — **Андрій Тегляєв і Григорій Свадковський**, у 2018 році були готові зустрічатися з виборцями, хоча й на своїх робочих місцях.

Число депутатов Ренийского городского совета, ведущих прием, увеличилось до пяти

АВТОР: Пресс-служба Одесской обласной организации ВГО «Комитет избирателей Украины»

В рамках проекта «Атестація депутатів місцевих рад», здійснюваного Одеською обласною організацією «Комітету виборців України», в серпні – на початку вересня 2018 року представителю організації проведено моніторинг ведення прийому виборцями депутатами Ренийського міського ради VII скликання.

Обязанность депутата местного совета вести прием избирателей не реже одного раза в месяц закреплена в п.5 ст.10 Закона Украины «О статусе депутатов местных советов». Опираясь на это положение Закона, региональный представитель ООИ и провел мониторинг. Первоначально планировалось посетить все приемные депутатов в течение сентября, но в связи с обстоятельствами, пришлось захватить и начало октября. Мониторинг осуществлялся путем личного посещения приемных по адресам и во время, указанное на официальном сайте Ренийского городского совета.

Отметим, что удалось подтвердить ведение приема избирателей пятью депутатами: **Ниней Злати, Сергеем Лупу** («Оппозиционный блок»), **Сергеем Кобенко** (ВО «Батьківщина»), **Олегом Чилакчи** («БПП») и **Александром Градецким** (Аграрная партия). В прошлом году было подтверждено ведение приема четырьмя депутатами.

Сведения о месте и времени ведения приема депутатами брались с официального сайта городского совета, однако возникло одно затруднение — таковые сведения на начало сентября опубликовали 24 из 26 депутатов. В начале июня 2018 года депутатами, вместо выбывших коллег, по квотам своих партий стали **Михаил Левкин** («Оппозиционный блок») и **Валентина Епитроп** («Возрождение»). Но на начало сентября в графике приема избирателей, на официальном сайте городского совета сведения о месте и времени проведения ими приема отсутствовали. Было неясно, как в отношении этих депутатов проводить мониторинг. Ситуация разрешилась в конце второй декады сентября, когда соответствующие сведения были опубликованы. Правда, из-за этого пришлось продлить проведение мониторинга до 11 октября.

БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА МОЖЛИВА ЛИШЕ СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

АВТОР: Прес-служба Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України»

Метою обговорення, яке організовано Одеською обласною організацією Комітету виборців України спільно з Одеською обласною бібліотекою ім. Грушевського, було привертання уваги до проблем забезпечення безпеки в громаді як спільної участі та

мешканці, не залучені до забезпечення безпеки в громаді (часто навіть не розуміють, як це можна здійснити). Проте, питання безпеки в громаді набагато ширше, ніж це передбачено функціями поліції. Безпечна громада може бути лише там, де це сприймаєть-

тивності з розбудови безпечної громади проводяться на базі створеного Координаційного офісу безпеки. Координаційний Офіс безпеки створено у вигляді інформаційно-координаційного центру (хабу) без формалізації статусу, який розміщується в

вано постійний прийом місцевих мешканців дільничним офіцером поліції, проводяться зустрічі з неповнолітніми суб'єктами пробації.

2) Діяльність Офісу як координаційного органу з питань ініціювання та проведення різних безпекових ініціатив. Зокрема, за координації Офісу в місті проводяться регулярні спільні прес-конференції з питань безпечного середовища, для молоді проведено три програми правового факультату з питань безпеки.

3) Діяльність Офісу як інформаційно-аналітичного центру з питань безпеки в громаді. Зокрема, в 2017 році вперше проведено локальний аналіз з питань безпеки. В 2018 році на прикладі Татарбунар підготовлено концепт модельної методології «безпечного паспорту громади».

4) Діяльність Офісу як адвокаційного інструменту з питань лобювання та просування ініціатив в сфері безпеки. Зокрема, протягом 2017 – 2018 років така діяльність офісу була направлена на запровадження туристичної поліції в курортних зонах району, підвищення безпеки на дорозі (встановлення світлофору), створення рятувальних центрів на туристичному узбережжі.

5) Діяльність Офісу як інструменту розвитку лідерства та людського потенціалу в сфері безпеки. Зокрема, це створення та діяльність Ради ветеранів-наставників, впровадження в 2018 році навчального курсу «Поліцейська Академія» для місцевих поліцейських.

Як відзначив заступник го-

лови Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» Ігор Бринош: «В Татарбунарах склалась унікальна ситуація партнерства державних та недержавних структур, ефективне поєднання професіоналізму, порядності та активності у місцевих лідерів, що дало можливість створити життєдатний орган з координації безпекових ініціатив в громаді. Наша організація забезпечує експертну та організаційну підтримку діяльності Координаційного офісу безпеки, але в наших планах поступово офіс все більше передавати до відповідальності місцевої громади – в напрямку створення Офісу місцевого шерифа, зі збереженням всіх координаційних, комунікаційних та аналітичних напрямків роботи».

За словами голови Координаційного Офісу безпеки в м. Татарбунари, пенсіонера органів МВС Леоніда Семененко, діяльність з розбудови безпечного середовища в громаді отримала значну підтримку місцевих мешканців. Зокрема, в продовження організаційного розвитку Координаційного офісу безпеки, при офісі створено Раду ветеранів-наставників. Основним її завданням стало здійснення на громадських засадах наставництва теперішніх поліцейських, участь в спільних патрулюваннях, просвітницьких на навчальних заходах. Також за запитом місцевих мешканок, Координаційний офіс безпеки супроводжує процес відкриття та розвитку «Школи самооборони для жінок».

Начальник Татарбунарського відділення поліції Іван Триколіч підкреслив, що спільна робота на базі Координаційного офісу безпеки дає лише позитивні результати, адже чим більше працюємо з людьми, тим більше отримуємо можливостей для розуміння та вирішення їх проблем. «Великий позитивний резонанс отримали неформальні щомісячні зустрічі в приміщенні Координаційного офісу безпеки під назвою «Кава з поліцейським». Також впродовж останнього місяця, кожні вихідні представники Татарбунарського відділення поліції спільно з керівником Координаційного офісу безпеки почали виходити на вуличне спілкування з місцевими мешканцями. Зокрема, це було здійснення обходу

відповідальності поліції, місцевої влади та мешканців. Також завданням заходу було презентувати результати розбудови безпечної громади в місті Татарбунари та Татарбунарському районі Одеської області, а також інші ініціативи в сфері підвищення безпеки в громадах. Участь в роботі «круглого столу» прийняли представники поліції, органів місцевого самоврядування та державної влади, громадські активісти, експерти, правники, журналісти.

Відкриваючи захід, голова Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» **Анатолій Бойко** підкреслив особливу актуальність питань безпеки як для країни в цілому, так і для окремих громад зокрема. «Незважаючи на реформи поліції та децентралізації, в місцевих невеликих громадах позитивні зміни впроваджуються дуже повільно. Люди, як і раніше, не довіряють поліції та пов'язують безпеку в громаді лише з діяльністю цього правоохоронного органу. Безпека в громаді на дуже низькому рівні, органи місцевого самоврядування, як і місцеві

ся як спільна участь та відповідальності поліції, місцевої влади та мешканців».

Основною темою для обговорення став досвід розбудови безпечної громади в м. Татарбунари та Татарбунарському районі Одеської області протягом 2017 – 2018 років. Фахівці Одеської обласної організації Комітету виборців України, представники місцевої поліції, міської ради та громадські активісти презентували основні досягнення громаді в цій сфері. Зокрема, розповіли про діяльність Координаційного офісу безпеки в м. Татарбунари; впровадження підходу «безпечного паспорту громади» як універсального інструменту для оперативних та стратегічних рішень; розробку безпекової концепції для громади; ініціативи взаємодії поліції з мешканцями («доступний дільничний», «кава з поліцейським»); впровадження інклюзивного підходу в роботі з суб'єктами пробації та ромською спільнотою міста; започаткування «Курсів самооборони для жінок».

З лютого 2017 року в м. Татарбунари та районі всі ак-

приміщенні, безоплатно наданого місцевою владою. За практично два роки роботи Координаційний Офіс безпеки в м. Татарбунари досяг значних успіхів в розбудові безпечної громади та визначив п'ять пріоритетних сфер діяльності:

1) Діяльність Офісу як фізичного майданчика (хаба) для безпекових ініціатив з високим рівнем довіри з боку місцевих мешканців. Зокрема, в приміщенні офісу започатко-

квартир в багатоповерхівках, зустрічі на автостанції та торгових об'єктах. Така форма комунікації виявилась дуже ефективною – люди отримували актуальну інформацію з різних питань безпеки, більше дізнавались про роботу поліції. Для правоохоронців такі зустрічі важливі як з точки зору підвищення довіри до поліції, так і з боку попередження правопорушень».

Також в ході круглого столу, відбулась презентація та об-

говорення іншого досвіду розбудови безпечної громади та взаємодії поліції з місцевими мешканцями. Запрошені експерти, представники поліції та органів державної влади поділились власним досвідом в сфері взаємодії поліції та громади; вивчення безпекових проблем в громаді; ідентифікації та подолання конфліктів в громадах; захисту та представництва прав вразливих категорій та інших ініціатив, які сприяють підви-

щенню безпеки в громаді.

Радник начальника Головного управління Національної поліції в Одеській області **Руслан Форостяк** висловив позицію керівництва обласної поліції всіляко підтримувати подальшу діяльність в Татарбунарах в сфері співпраці поліції та громади. Валерій Головка, президент громадської організації «Правозахисне товариство «Співдружність», запропонував максимально поширити позитивний досвід

розбудови безпечної громади в Татарбунарах в межах області та України. Зокрема, висловив пропозицію організувати навесні наступного року в місті Татарбунари зустріч з керівниками всіх районних відділів поліції області для поширення досвіду розбудови безпечної громади. В продовження такої ідеї, представники Одеської обласної організації Комітету виборців України запросили журналістів навесні на прес-тур до Татарбунар для ознайомлення з таким досвідом безпосередньо на місці.

По закінченню обговорення, учасники долучились до перегляду двох документальних

фільмів з програми XV Мандрівного міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA - фільмів «Вихідний» (Україна, 2017) та «Дорослі» (Чилі, 2017).

Захід проведено Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» спільно з Одеською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Грушевського, в рамках діяльності Координаційного офісу безпеки в м. Татарбунари та проведення в Одеській області XV Мандрівного міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA.

УЧНІ ТАТАРБУНАРСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ ПОБУВАЛИ НА ЕКСКУРСІЇ В РАЙОННОМУ СУДІ

АВТОР: Прес-служба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

В рамках проведення Всеукраїнського тижня права, у взаємодії з керівництвом Татарбунарського районного суду, 12 грудня була проведена екскурсія школярів до місцевого суду. Під час екскурсії восьмикласники Татарбунарського НВК «Школа-гімназія» поспілкувались з суддею Олександром Сметаняком, керівником апарату суду Надією Колеснік, консультантом суду Тетяною Загорняк та секретарем районного суду Кршемінською Тетяною. Координатором заходу виступив Громадський центр доступу до правосуддя, який розпочав свою роботу в м. Татарбунари на початку грудня 2018 року.

12 грудня учні 8Б класу КЗ «Татарбунарський НВК «Школа-гімназія» завітали до Татарбунарського районного суду, де їх гостинно зустріла керівник апарату суду Надія Колеснік. Пані Надія розповіла дітям про структуру районного суду та ті функції, які покладені на суд та суддів, а також познайомила учасників екс-

курсії з організацією діяльності секретаріату та архіву суду. У залі судових засідань, куди були запрошені школярі, їх зустрів суддя районного суду Олександр Сметаняк. Пан Олександр в доступній для дітей формі розповів про роль суду у житті країни, ті завдання, які покладені на судову гілку влади. Діти почули

про те, як організуються та проводяться судові засідання, хто у них приймає участь, які права мають сторони та як ухвалюються рішення. Суддя розповів дітям про те, що потрібно зробити, аби у майбутньому стати служителем Феміди, закликав не скоювати протиправних дій та бути законослухняними громадянами.

Надалі консультант суду Тетяна Загорняк розповіла учням про порядок реєстрації позовних заяв та рішень судів, привела приклади судових рішень, за якими до відповідальності притягалися неповнолітні, та ті заходи, які були вжиті судом до малолітніх правопорушників. Відповідаючи на запитання дітей, секретар районного суду

Тетяна Кршемінська, розповіла про роботу суду з малолітніми правопорушниками та їх батьками, заходи адміністративного впливу, які були вжиті до осіб, що зловживали алкоголем, порушували громадський порядок та інше.

Діти з цікавістю слухали та спілкувались з фахівцями районного суду, юристами з багаторічним стажем роботи у суді. На завершення зустрічі, керівник апарату суду Надія Колеснік запросила дітей приходити у «день відкритих дверей», де вони зможуть вільно поспілкуватися з працівниками суду та суддями. Представник Громадського центру правосуддя Леонід Семенко подякував працівникам суду за те, що вони приділили увагу дітям, незважаючи на щільний графік роботи суду та величезну зайнятість суддів. Також було узгоджено проводити зустрічі в суді з учнівською молоддю міста на постійній основі. Екскурсія до суду організована в рамках проведення Всеукраїнського

тижня права, який проходить в м. Татарбунари з 10 по 16 грудня 2018 року.

За день до цього, 11 грудня, з учнями 9Б класу КЗ «Татарбунарський НВК «Школа-гімназія» правники Громадського центру правосуддя спільно з юристами Татарбунарського районного відділу державної реєстрації актів цивільного стану провели зустріч, на якій обговорювалися питання відповідальності неповнолітніх за протиправні дії. У заході також прийняли участь спеціалісти бюро правової допомоги та офісу Мережі правового розвитку.

Діяльність пілотного громадського центру правосуддя в м. Татарбунари здійснюється в рамках проекту «Ефективний доступ до правосуддя в місцевих громадах», який виконується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя».

Громадський центр правосуддя в м. Татарбунари сприяє покращенню доступу місцевих мешканців до правосуддя, отримання правової допомоги й альтернативного вирішення спорів, підвищенню обізнаності щодо судочинства, а також сприяє розгортанню співпраці судів та установ юстиції з жителями громади.

В ТАТАРБУНАРАХ АКТИВІСТИ НАВЧИЛИСЬ ВПЛИВАТИ НА МІСЬКИЙ БЮДЖЕТ

АВТОР: Прес-служба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Протягом 9 та 10 листопада в місті Татарбунари вперше пройшло практичне навчання для місцевих активістів з питань місцевих бюджетів - «Школа бюджетної грамотності та участі». Протягом навчання 20 місцевих активістів не лише прийняли участь в тренінгу, але і долучились до практичної роботи під час вуличної акції «Впливай на бюджет свого міста!». В ході акції більше 200 містян отримали інформацію з місцевих бюджетів, також було зібрано понад 50 бюджетних пропозицій. Бюджетні пропозиції, які стосувалися міської влади, 13 листопада були скеровані до Татарбунарської міської ради для врахування в бюджеті громади на 2019 рік.

Девізом «Школи бюджетної грамотності та участі» було обрано «Розуміння-Участь-Контроль» (розуміти бюджети; знати, як можна здійснювати різні форми участі в бюджетному процесі; здійснювати громадський контроль щодо прийняття, виконання та звітування місцевого бюджету). В перший день навчальної програми, 9 листопада, для місцевих активістів міста Татарбунари в приміщенні районної бібліотеки відбувся тренінг з базових питань бюджетів місцевих громад.

Залучена тренерка Громадського партнерства «За

прозорі місцеві бюджети!» **Світлана Гудь** навчала активістів таким питанням: Для чого громадянам знати про бюджет громади?; Бюджетний процес та його етапи; Які способи залучення громадян до всіх етапів бюджетного процесу?; E-Data та Prozorro як джерела отримання інформації про використання бюджетних коштів для громадських активістів; Що собою представляє візуалізований бюджет громади, «Розумне місто», Портал відкритих даних?; «Бюджет для громадян» як простий та корисний інструмент подачі інформації про використання бюджетних

коштів; Що таке громадський бюджет (бюджет участі)?

Окрім теоретичних питань та законодавчих норм, тренерка поділилась з учасниками великим практичним досвідом роботи партнерства «За прозорі місцеві бюджети!» з місцевими бюджетами в малих громадах різних регіонів України. Учасників навчання тематика місцевих бюджетів

На привокзальній площі, розташованій у безпосередній близькості до міського ринку, протягом дня більше 200 містян отримали усні консультації та роз'яснення сто-

ту на усіх його етапах. Більше всього потрібен контроль на стадії виконання бюджету та його використання. Це дасть можливість громаді міста взяти на себе відповідальність за правильне використання міських коштів та запобіганню зловживань у цій сфері.

Після тренінгової частини навчання та проведення необхідної підготовки 10 листопада учасники Школи прийняли участь в практичній частині – вуличній акції «Впливай на бюджет свого міста!». Метою проведення такої акції було інформування представників місцевої громади з базових питань місцевих бюджетів; залучення представників місцевої громади до участі в бюджетному процесі (збір «бюджетних пропозицій» з метою їх обробки та подальшої передачі місцевій владі); створення інформаційного приводу для привернення уваги до проблем місцевих бюджетів та впливу на місцеву владу з метою врахування висловлених бюджетних пропозицій від мешканців громади.

На привокзальній площі, розташованій у безпосередній близькості до міського ринку, протягом дня більше 200 містян отримали усні консультації та роз'яснення сто-

гато дорожньо-транспортних пригод. Тому вони запропонували міській раді у межах своєї компетенції вирішити питання виділення грошових коштів на облаштування переходів, освітлення, встановлення камер відеофіксації та світлофору. Пропонували мешканці міста і внесення до бюджету питань виділення коштів на створення умов для організації дозвілля дітей та молоді, вирішення питання організації сміттєзвалища.

Залишаючи свої бюджетні пропозиції, містяни змогли поласувати шматком медуника у вигляді «бюджету», на якому на прапорцях були надруковані види видатків у бюджеті. Діти і дорослі із подивом спостерігали за тим, як бюджет на їх очах «танув», жваво обговорювали питання необхідності участі та контролю за бюджетом громади.

Протягом наступних двох днів всі зібрані бюджетні пропозиції містян були систематизовані і 13 листопада у формі звернення громадян скеровані до Татарбунарської міської ради для врахування при підготовці проекту бюджету на 2019 рік. Надалі представники Татарбунарського Офісу Мережі правового розвитку та місцеві ак-

дуже зацікавила і мотивувала до практичних дій. Так, пані Ірину зацікавили питання стосовно порядку формування бюджету участі та напрямків його використання. Пані Світлана поставила питання стосовно прийняття у місті бюджету участі для будівництва дитячих майданчиків для дітей із ознаками інвалідності. Учасниця Школи пані Катерина зупинилася на питанні залучення громадян в бюджетному процесі. Вона вважає, що кожен з мешканців міста має право приймати участь у формуванні міського бюдже-

совно місцевих бюджетів, а також просвітницьку поліграфічну продукцію з бюджетних питань. Більше 50 жителів міста заповнили форму бюджетної пропозиції до бюджету міста Татарбунари на 2019 рік. Так, пані Ірина запропонувала передбачити у бюджеті міста грошові кошти для придбання контейнерів для роздільного збору сміття. Пан Олександр, пан Геннадій та багато інших звернули увагу на те, що протягом останніх років на перехресті вулиць Горького та В.Тура скоєно ба-

тивісти будуть контролювати процес розгляду цих бюджетних пропозицій містян та їх реальне врахування.

Школа «Бюджетної грамотності та участі» проведена спільно Татарбунарським офісом Мережі правового розвитку Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» та Громадським партнерством «За прозорі місцеві бюджети!», за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

ТОНКОЩІ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

АВТОР: Прес-служба Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України»

Земельні спори продовжують залишатися однією з найпоширеніших категорій спорів. Серед них досить актуальними є справи, що стосуються питання визначення строку дії договору оренди земельної ділянки. Коли ж саме визначається цей строк? Як правильно укласти договір, щоб потім не мати проблем? На конкретному прикладі з судової практики пояснення дає юрист Татарбунарського офісу Мережі правового розвитку **Павло Головатий**.

Укладений договір оренди земельної ділянки підлягає державній реєстрації та набирає чинності після такої реєстрації, тобто строк його дії починається саме після реєстрації, а не з моменту укладення (ВС/КЦС, справа № 532/384/16-ц, 15.09.18).

Коли ж саме визначається строк дії договору оренди земельної ділянки:

- з моменту реєстрації договору?
- з моменту реєстрації права?
- з моменту укладення договору та його підписання?
- з моменту передачі земельної ділянки?

Справа, на прикладі якої розглянемо актуальне питання,

саме про це. У січні 2016 року позивач звернувся до Товариства з приводу повернення земельної ділянки в зв'язку із закінченням строку договору оренди землі від 02 січня 2011 року строком на 5 років. Позов мотивовано тим, що відповідач відмовився повернути земельну ділянку позивача оскільки «термін дії договору оренди землі 2011 року... закінчується 25 червня 2017 року, тобто через 5 років з моменту державної реєстрації договору оренди землі 2011 року, яка була здійснена 25 червня 2012 року. Цей позов судом першої інстанції, тобто районним, був задоволений. При цьому суд зауважив, що посилення відповідача на необхідність рахувати строк дії договору оренди землі 2011 року з часу його державної реєстрації не заслуговують на увагу, оскільки відповідач приступив до виконання умов цього договору з 02 січня 2011 року і фактично користувався земельною ділянкою позивача до дня державної реєстрації цього договору.

На обґрунтування свого рішення суд послався зокрема на правовий висновок Верховного Суду України у справі № 6-162цс13, відповідно до якого моментом укладення

угоди є скріплення підписами сторін істотних умов договору оренди.

В момент державної реєстрації набирає чинності (набуває юридичної сили) договір, укладення якого вже відбулося, і така реєстрація не може змінювати моменту укладення договору.

Суд апеляційної інстанції погодився з таким рішенням, додатково пославшись також на правові висновки Верховного Суду України, викладені у постановках від 06 березня 2013 року у справі № 6-5цс13, від 25 грудня 2013 року у справі № 6-118цс13 які згідно із ст. 360-7 Цивільного процесуального кодексу України є обов'язковими для застосування судом апеляційної інстанції.

Втім, Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного цивільного суду наведені судові рішення скасував і прийняв нове рішення, яким відмовив у задоволенні позову до Товариства. При цьому Верховний Суд виходив з того, що строк дії договору оренди земельної ділянки починається після набрання таким договором чинності, а не з моменту його укладення.

За змістом статей 18 та 20 Закону про оренду землі, які

підлягають застосуванню до договору оренди земельної ділянки згідно з вимогами статті 792 Цивільного кодексу України, укладений договір оренди земельної ділянки підлягає державній реєстрації та набирає чинності після такої реєстрації. Набранням договором чинності є момент у часі, коли починають діяти права та обов'язки по договору, тобто коли договір як підстава виникнення правовідносин, виражена (оформлена) у письмовій формі, в якій зафіксовані умови договору, породжує правовідносини, на виникнення яких було спрямоване волевиявлення сторін при укладенні цього договору.

Отже, на момент звернення позивача до відповідача з вимогою повернути земельну ділянку позивача строк дії договору оренди землі 2011 року щодо земельної ділянки позивача не закінчився, оскільки він закінчується 25 червня 2017 року. Тому вимоги позивача були безпідставними.

Не можна назвати чітким і прозорим аналіз Верховним Судом попередніх судових рішень в подібних справах, але стає ясно, що тепер суди будуть змушені керуватися саме цим правовим виснов-

ком.

У зв'язку з цією справою доречно нагадати, що відповідно до чинного Закону України «Про оренду землі», державній реєстрації відповідно до закону підлягає право оренди земельної ділянки.

Важливо пам'ятати! Щодо реєстрації саме договору, то відповідно до цього Закону, державній реєстрації підлягають договори оренди земельної ділянки державної або комунальної власності, а також договори суборенди земельної ділянки. В статті 17 Закону (в редакції Закону № 191-VIII від 12.02.2015) прямо зазначається, що об'єкт за договором оренди землі вважається переданим орендодавцем орендареві з моменту державної реєстрації права оренди, якщо інше не встановлено законом.

Офіси Мережі правового розвитку створені та працюють за підтримки програмної ініціативи «Права людини та правосуддя» Міжнародного Фонду «Відродження».

Погляди, відображені у цьому матеріалі, належать його авторам і можуть не співпадати з думкою Міжнародного Фонду «Відродження».

РАДА УХВАЛИЛА ЗАКОН, ЩО ВВОДИТЬ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА БУЛІНГ У ШКОЛАХ

АВТОР: Прес-служба Одеської обласної організації
ВГО «Комітет виборців України»

За відповідний законопроект №8584 проголосували 226 народних депутатів, повідомляє «Українська правда».

Зокрема, статтю 173 КУпАП доповнили статтею 173-4 із визначенням поняття «булінг».

«Булінг, тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого», – йдеться в тексті закону.

Цькування неповнолітнього каратиметься штрафом від 50 (850 грн) до 100 (1700 грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або гро-

мадськими роботами від 20 до 40 годин.

Така ж поведінка, вчинена групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, каратиметься штрафом від 1700 грн до 3400 грн або громадськими роботами від 40 до 60 годин.

За булінг, скоєний малолітніми або неповнолітніми особами віком від 14 до 16 років, будуть відповідати батьки кривдника.

У тексті законопроекту, запропонованому до другого читання, повідомляється, що рідні булера повинні будуть сплатити штраф від 850 до 1700 грн.

Також передбачається стягнення штрафу з особи, яка не повідомила правоохоронців про булінг, у розмірі 850–1700 грн.

Закон набере чинності з наступного дня після його опублікування.

Депутати Верховної Ради України проголосували за закон із протидії булінгу, який передбачає штрафи за цькування у школах до 3400 гривень.

Мешканці сказали, куди спрямувати їхні податки: понад 3400 громадян подали пропозиції до бюджетів громад-партнерок програми DOBRE

«Чи ви знаєте, звідки наповнюється, куди витрачається бюджет вашої громади та як на нього впливати?» - в 73 населених пунктах 47 об'єднаних територіальних громад семи областей України експерти Громадського партнерства «За прозорі місцеві бюджети!» спільно з іншими організаціями-партнерами DOBRE, представниками місцевих рад та активістами провели інформаційну кампанію «Впливай на бюджет своєї громади!».

В рамках кампанії в громадах проходили вуличні акції, під час яких місцевим мешканцям доступно і на прикладах пояснювали, що таке бю-

джет, з чого він складається, як наповнюється і як витрачається, а головне – як саме та в який спосіб кожна людина може долучитися до формування бюджету. Громадяни не лише почули про те, як витрачаються їхні кошти, а й отримали документ – бюджет для громадян. Це – новий для України формат документу, який пояснює складні бюджетні питання за допомогою інфографіки, схем та порівнянь. Мешканці громад отримали змогу зрозуміти, як витрачались кошти місцевих бюджетів у 2018 р. і подати свої пропозиції до бюджетів 2019 р. або безпосередньо під час акції, або на сайтах

громад чи у ЦНАПах.

«Зазвичай вважають, що у фінансах розуміються тільки "спеціально навчені люди", а іншим нема чого туди лізти. Ми ж пояснили людям тонкощі бюджетного процесу зрозумілою мовою і побачили, що багато хто не лише зрозумів, а й виявив бажання впливати на те, куди спрямовувати кошти громад», - пояснює **Анатолій Бойко**, координатор Громадського партнерства «За прозорі місцеві бюджети!».

«Це було мегадрайво. Шість посадовців на чолі із мером, експерт Партнерства, 300 мешканців із 9 населених пунктів, 54 пропозиції до бюджету. А ще емоції, суперечки, танці, розмальовані переходи, розігнані авто, нарада з лікарями і пошук коштів до кінця 2018-го», - розповідає про перебіг кампанії в Скалатській ОТГ експерт Партнерства **Микола Орлов**.

В підсумку в 47 громадах було отримано понад 3400 пропозицій, які стосуються майже всіх сфер життя громад – забезпечення вуличного освітлення, ремонту доріг, встановлення дитячих та спортивних майданчиків, ремонту об'єктів інфраструктури, благоустрою тощо. Всі отримані під час акцій пропозиції передані до місцевих рад, де вони обробляються та будуть максимально враховані у бюджетах громад на 2019 рік.

«Проведення таких інформаційних заходів зменшує відстань між пересічними

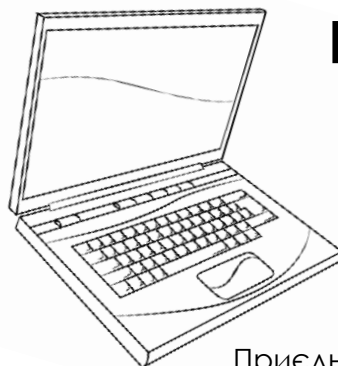

мешканцями та посадовими особами. Так, ми спілкуємось з людьми під час зборів, свят, але це, зазвичай, - монолог нас, як представників влади. Тут же вже почали говорити й люди. Говорити не тільки на лавочках біля дворів, а прямо у вічі, що вони вважають потрібним зробити у громаді. А потім й питати: "Ну що – врахували мою пропозицію чи ні?". Це й є головним здобутком таких акцій – що люди починають говорити!" – переконана **Наталія Озерянська**, перший заступник селищного голови Олександрівської ОТГ.

Реформа децентралізації робить прийняття рішень, включно з фінансовими, ближчим до людей. Громади програми DOBRE показали, що вести діалог з громадянами про кошти – не лише нескладно, а й вигідно для місцевої влади. Люди дізналися, які гроші є в бюджетах, як вони витрачаються, і висловили свої потреби і пріоритети. Завдяки таким крокам будується взаємна повага і довіра між мешканцями і органами місцевого самоврядування. А це

необхідна передумова співпраці над розвитком громад, - додала **Юлія Ткачук**, очільниця антикорупційного компоненту програми DOBRE.

Проект «Доброчесні громади» реалізується громадським партнерством «За прозорі місцеві бюджети!» в рамках програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), що виконується міжнародною організацією Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) та фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Програма USAID DOBRE спрямована на посилення місцевого самоврядування та створення кращих умов для розвитку ОТГ, підвищення рівня залученості громадян до прийняття рішень та забезпечення підзвітності та прозорості в місцевому управлінні. Програма працює в 7 цільових областях: Дніпропетровській, Івано-Франківській, Харківській, Херсонській, Кіровоградській, Миколаївській та Тернопільській.

Бажаєте знати більше?

Приєднуйтеся до нас в соціальних мережах:

[facebook.com/odessaizbirkom](https://www.facebook.com/odessaizbirkom)

Заходьте на наш сайт:

www.izbirkom.org.ua

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Якщо ви бажаєте надати добровільну матеріальну допомогу газеті «Ізбірком», то можете перерахувати кошти за вказаними реквізитами:

Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України»
65091, м. Одеса, вул. Садикувська, 25
р/р 26009054401290
в ЮГРУ Приватбанк
м.Одеса
МФО 328704,
код ЄДРПОУ 33139450
тел.: 8048 716-18-40

Призначення платежу:
Добровільна пожертва без ПДВ

ГАЗЕТА «ІЗБІРКОМ»
Засновник - Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України»

Свідоцтво № ОД 1413-284-Р
Головний редактор: Болган В.С.
Дизайнер: Ліпкан Я.С.

Адреса редакції:
65091, м. Одеса, вул. Садикувська, 25
Телефони: (048) 716 - 40 - 18.
Електронна пошта: odesakvu@gmail.com
www.cvu.od.ua, www.izbirkom.org.ua,
www.dep.od.ua

Надруковано в СПД Майстер О.А.
Тираж - 8 000 прим.